

Pierwszy pterozaur z rodziny Dsungaripteridae z kimerydu Niemiec a biomechanika kości długich pterozaurów

Michael Fastnacht

Acta Palaeontologica Polonica 50 (2), 2005: 273-288

Opisano niekompletny kręgosłup, miednicę i kości udowe nowoodkrytego pterozaura. Szczątki z górnej jury (kimerydu) Oker (północne Niemcy) można zaliczyć do rodziny Dsungaripteridae z uwagi na grubościennie w przekroju kości długie. Podobieństwo morfologiczne do wczesnokredowego rodzaju *Dsungaripterus* pozwala określić okaz jako pierwszy zapis obecności pterozaurów z tej rodziny w Europie Środkowej. Jest to zarazem najstarszy niewątpliwy przedstawiciel tej grupy pterozaurów na świecie. Biomechaniczne parametry kości długich dsungaripterydów dowodzą jej mniejszej wytrzymałości na zginanie i skręcanie, a większej odporności na zgniatanie i wyboczenie niż u innych pterozaurów. Stanowi to potwierdzenie wcześniejszych przypuszczeń, że przedstawiciele Dsungaripteridae zamieszkiwali obszary kontynentalne, wymagające aktywniejszego trybu życia, w tym częstych startów i lądowań. Rekonstrukcja kierunków dźwigni umięśnienia miednicznego i ruchomości uda wskazuje na czworonożne poruszanie się po ziemi.

Key words: Reptilia, Pterosauria, Dsungaripteridae, locomotion, biomechanics, Jurassic, Germany.

Michael Fastnacht [fastnach@uni-mainz.de], Palaeontologie, Institut für Geowissenschaften, Johannes Gutenberg–Universität, D–55099 Mainz, Germany.